

Gündəlikdəki 9 məsələ plenar iclasa tövsiyə edilib

Noyabrın 10-da Milli Məclisin İqtisadi siyasət, sənaye və sahibkarlıq komitəsinin iclası keçirilib.

AZƏRTAC xəbər verir ki, komitə sədri Tahir Mirkişili iclası açaraq gündəliyə 9 məsələnin daxil edildiyini deyib.

O bildirib ki, bu günlər ölkəmiz və xalqımız üçün tarixi günlərdir. İki il əvvəl Müzəffər Ali Baş Komandan İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə Azərbaycan Ordusu uğurlu hərbi əməliyyatlar keçirərək Ermənistanı kapitulyasiya aktı imzalamağa məcbur edib. İki il öncə Azərbaycanın 30 il ərzində işğal altında qalmış əraziləri azad olunub, regionda yeni reallıqlar yaranıb. Ötən müddət ərzində Azərbaycanın regiondakı mövqeyi siyasi, iqtisadi, hərbi baxımdan daha da möhkəmlənib. Azərbaycanla Türkiyə arasında müttəfiqlik münasibətləri haqqında Şuşa Bəyannaməsi imzalanıb. Bu gün işğaldan azad olunmuş ərazilərin bərpası və yenidən qurulması istiqamətində işlər sürətlə davam edir. Ötən iki il ərzində dövlət büdcəsindən bu istiqamətdə 4,8 milyard manata yaxın vəsait cəlb olunub və bütün infrastruktur, o cümlədən yol, su, qaz, enerji xətləri inşa olunub. Habelə bu ərazilərin minalardan təmizlənməsi ilə bağlı bir çox işlər görüldü, keçmiş məcburi köçkünlərin öz yurdlarına qayıdışına başlanılıb.

Komitə sədri diqqətə çatdırıb ki, 2023-cü ilin dövlət büdcəsi ilə yanaşı, Prezident tərəfindən Milli Məclisə büdcə paketinə əlavə olunan qanun layihələri də daxil olub. Bunlardan biri Vergilər Məcəlləsinə təklif olunan dəyişikliklərlə bağlıdır. O qeyd edib ki, məcəlləyə ilk dəfə olaraq yeni XIX fəslin əlavə edilməsi təklif olunur. Bu fəsilə işğaldan azad edilmiş ərazilərdə fəaliyyət göstərən sahibkarların vergidən azad olunması və dövlətin təşviq mexanizmləri ilə bağlı məsələlər öz əksini tapıb. Eyni zamanda şəhid ailələrinin, əhalinin həssas təbəqəsinin gəlirlərinin vergidən azad olunması, aqrar sektorda emal sənayesinin dəstəklənməsi ilə bağlı vergi güzəştləri və təşviq mexanizmləri bu dəyişikliklərdə yer alıb.

Sonra İqtisadiyyat Nazirliyi yanında Dövlət Vergi Xidməti rəisinin müavini Samirə Musayeva Azərbaycan Respublikasının Vergi Məcəlləsində dəyişiklik edilməsi haqqında qanun layihəsini (birinci oxunuş) təqdim edib. Bildirilib ki, Məcəlləyə 42 maddə, 112 bənd üzrə bir neçə istiqamətdə dəyişikliklər təklif olunur. Layihəyə investisiya mühitinin, o cümlədən yerli istehsalın təşviqi ilə bağlı vergi yükünün azaldılması, lağv prosesində olan kredit təşkilatlarının sabit vergi xərclərinin azaldılması, bank hesablarının açılması, bir sıra inzibatçılıq tədbirlərinin təkmilləşdirilməsi, sosial xarakterli güzəştlər vasitəsilə əhalinin vergi yükünün azaldılması və beynəlxalq reytinglərdə ölkənin mövqeyinin qorunması ilə bağlı istiqamətlər üzrə dəyişiklikləri əhatə edən müddəalar daxil edilib.

Sənəddə işğaldan azad edilmiş ərazilər üzrə vergi təşviqlərinin verilməsi nəzərdə tutulub. Məcəlləyə bununla bağlı yeni fəslin əlavə edilməsi təklif olunur. Əlavədə işğaldan azad edilmiş ərazinin rezidentlərinin 2023-cü il yanvarın 1-dən etibarən 10 il müddətində mənfəət (gəlir), əmlak, torpaq və sadələşdirilmiş vergidən azad edilməsi, habelə bu azadolmanın işğaldan azad edilmiş ərazinin rezidentinin həmin ərazidəki fəaliyyəti ilə bağlı əldə olunan satışdankənar gəlirlərinə də şamil edilməsi nəzərdə tutulur. Bununla yanaşı, ƏDV-nin məqsədləri üçün qeydiyyatda olan işğaldan azad edilmiş ərazinin rezidentləri tərəfindən istehsal fəaliyyəti sahələri üzrə xammal və materialların idxalının 2023-cü il yanvarın 1-dən etibarən 10 il

müddətində ƏDV-dən azad edilməsi, hüquqi şəxslərin səhmdarlarının dividend gəlirlərinin 2023-cü il yanvarın 1-dən etibarən 10 il müddətində vergidən azad edilməsi və bir sıra digər güzəştlər təklif olunur.

Layihədə aqrar emal fəaliyyəti ilə məşğul olan vergi ödəyicilərinə də vergi təşviqlərinin verilməsi ilə bağlı güzəştlər nəzərdə tutulur. Belə ki, siyahısı Nazirlər Kabineti tərəfindən təsdiq edilmiş idxal mallarını yerli istehsal malları ilə əvəz edəcək qida məhsullarının istehsalını həyata keçirən fərdi sahibkarların və hüquqi şəxslərin əldə etdiyi gəlirin 50 faizinin gəlir vergisindən, habelə həmin fəaliyyət prosesində istifadə etdikləri əmlak və torpağa görə əmlak və torpaq vergilərindən müvafiq siyahının təsdiq edildiyi ildən etibarən 7 il müddətinə azad edilməsi təklif olunur.

Digər təşviq tədbirləri ilə bağlı diqqətə çatdırılıb ki, sahibkarlıq fəaliyyətinin dəstəklənməsi məqsədilə, o cümlədən kənd təsərrüfatı sahəsində aparılan təşviq siyasətinin davam etdirilməsi, sosial məsuliyyət tədbirlərinin stimullaşdırılması məqsədilə dövlət müəssisələri tərəfindən çəkilən xərclərin vergitutma məqsədləri üçün nəzərə alınması, ölkə daxilində bütün məhsullarının istehsalı sahəsinə dəstək göstərilməsi, vergi ödəyicilərinin maliyyə yükünün azaldılması məqsədilə siyahısı təsdiq edilmiş əsas vəsaitlərin idxalının müddətsiz olaraq ƏDV-dən azad edilməsi və digər müddəalar da layihəyə daxil edilib.

Vurğulanıb ki, lağv prosesində olan kredit təşkilatlarının sabit vergi xərclərinin azaldılması ilə əlaqədar Vergi Məcəlləsində məhkəmənin qanuni qüvvəyə minmiş qərarı ilə müflis elan olunmuş kredit təşkilatlarının əmlak və torpaq vergilərindən azad edilməsi, vergi borclarına faizlərin hesablanmasının dayandırılması və vergi borcu ilə bağlı əmlakının siyahıya alınmaması, habelə ödəmə qabiliyyətini itirmiş bankların rezolyusiyası və sağlamlaşdırma tədbirləri çərçivəsində qeyri-işlək aktivlərin təqdim edilməsi, bankın iflas proseduru çərçivəsində aktivlərinin təqdim edilməsinin ƏDV-dən azad edilməsi müddətinin 2026-cı il yanvarın 1-dək uzadılması üzrə dəyişikliklər nəzərdə tutulur.

Sənəddə vergi ödəyicilərinə hesabların açılması ilə bağlı bir sıra inzibatçılıq tədbirlərinin təkmilləşdirilməsinə dair, habelə vergi inzibatçılığı üzrə dəqiqləşdirici və tənzimləyici bir sıra müddəalar, o cümlədən sahibkarlıq subyektləri üçün iqtisadi cəhətdən əlverişsiz olan bəzi mexanizmlərin dəqiqləşdirilməsi və inzibatçılığın sadələşdirilməsi ilə bağlı məsələlər öz əksini tapıb.

Bildirilib ki, məcəllədə sosial xarakterli güzəştlər vasitəsilə əhalinin vergi yükünün azaldılmasına yönəlmiş dəyişikliklər də yer alıb. Belə ki, şəhid statusu verilmiş şəxsin valideynlərinin, dul arvadlarının (özlərinin) və övladlarının əməkhaqqı gəlirləri ilə bağlı 800 manat məbləğində vergi güzəştinin verilməsi, həmçinin 1990-cı il yanvarın 20-də SSRİ qoşunlarının müdaxiləsi nəticəsində, habelə Azərbaycan Respublikasının ərazi bütövlüyünün müdafiəsi zamanı həlak olmuş şəxslərin valideynləri və arvadları (özləri) ilə yanaşı, övladlarına da əməkhaqqı gəliri ilə bağlı güzəştlərin verilməsi, beynəlxalq idman yarışları ilə bağlı həmin yarışların təşkilatçıları tərəfindən verilən mükafatların tam dəyərini, habelə ölkədaxili idman yarışları ilə bağlı respublika idman federasiyaları və idman klubları tərəfindən pul şəklində verilən mükafatların dəyərini 50 min manatadək hissəsinin gəlir vergisindən azad edilməsi və digər güzəştlərlə bağlı dəyişikliklər təklif olunur.

Sənəddə beynəlxalq reytinglərdə ölkənin mövqeyinin qorunmasına yönəlmiş bir sıra dəyişikliklər də nəzərdə tutulub.

Məsələ ilə bağlı müzakirələrdə komitənin sədr müavini Əli Məsimli, üzvləri Vahid Əhmədov, Ziyad Səmədzadə, Rüfət Quliyev, Aydın Hüseynov, Məşhur Məmmədov, Elnur Allahverdiyev çıxış edərək layihə barədə fikirlərini, qeydlərini və təkliflərini səsləndiriblər. Deputatlar dəyişikliklərin məqsədmüvafiq olduğunu qeyd ediblər.

Müzakirələrin sonunda İqtisadiyyat Nazirliyi yanında Dövlət Vergi Xidmətinin rəis müavini Samirə Musayeva deputatların suallarını ətraflı cavablandırılıb.

Sonra komitə sədri Tahir Mirkişili gündəliyin növbəti 4 məsələsini diqqətə çatdırıb.

Azərbaycan Respublikasının Gömrük Məcəlləsində dəyişiklik edilməsi haqqında qanun layihəsi (birinci oxunuş) ilə bağlı bildirilib ki, sənəd gömrük orqanları tərəfindən gömrük işi sahəsində aşkar edilmiş cinayətlər və inzibati xətalər haqqında işlər üzrə məhkəmələrin qərarları əsasında dövlət mülkiyyətinə keçirilmiş malların və nəqliyyat vasitələrinin satışından əldə edilən vəsaitdən, cərimələrdən və gömrük ödənişlərindən istifadənin təkmilləşdirilməsi məqsədilə hazırlanıb. Təklif olunan dəyişiklik gömrük əməkdaşlarının sosial müdafiəsinin daha da gücləndirilməsinə xidmət edəcək.

"Dövlət rüsumu haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanununda dəyişiklik edilməsi barədə qanun layihəsi (birinci oxunuş) ilə əlaqədar qeyd edilib ki, layihə "Azərbaycan Respublikasının Miqrasiya Məcəlləsində dəyişiklik edilməsi haqqında" qanun layihəsinə uyğun olaraq hazırlanıb. Məcəlləyə təklif olunan dəyişikliyə əsasən, işğaldan azad edilmiş ərazilərdə əmək fəaliyyətinə cəlb edilənlərə münasibətdə iş icazəsinin müddəti hər dəfə 2 ildən çox olmamaq şərti ilə uzadıla bilər. Təqdim edilən layihədə ölkə ərazisində haqqı ödənilən əmək fəaliyyəti ilə məşğul olmaq üçün həmin kateqoriyadan olan əcnəbilərə və vətəndaşlığı olmayan şəxslərə iş icazəsinin verilməsinə və müddətinin uzadılmasına görə dövlət rüsumunun məbləği müəyyən edilir.

Bildirilib ki, "Büdcə sistemi haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanununda dəyişiklik edilməsi barədə qanun layihəsi (birinci oxunuş) icmal büdcənin tərkib hissəsi olacaq icbari tibbi sığorta fondunun gəlir və xərclərinin icmal büdcənin gəlir və xərclərində nəzərə alınması qaydasını müəyyən edir.

Qeyd olunub ki, "Nağdsız hesablaşmalar haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanununda dəyişiklik edilməsi barədə qanun layihəsi nağdsız hesablaşmaların əhatə dairəsinin genişləndirilməsinə nəzərdə tutulur. Təklif olunan dəyişikliyə əsasən, bu sıraya tibb müəssisələri ilə yanaşı, özəl tibbi praktika ilə məşğul olan fiziki şəxslər tərəfindən göstərilən tibbi xidmətlər üzrə bir əməliyyat çərçivəsində beş yüz manatdan artıq olan ödənişlər də əlavə edilir. Bununla da bütün özəl tibb fəaliyyətinə nağdsız əməliyyatlara münasibətdə eyni hüquqi rejim tətbiq olunur.

Müzakirələrdə komitə üzvləri Məşhur Məmmədov və Vahid Əhmədov bəzi qeydlərini bildiriblər.

Sonra iclasda iştirak edən rəqəmsal inkişaf və nəqliyyat nazirinin müavini Samir Məmmədov növbəti 3 məsələni təqdim edib.

"Telekommunikasiya haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanununda dəyişiklik edilməsi barədə qanun layihəsi (birinci oxunuş) ilə bağlı diqqətə çatdırılıb ki, sənəddə radio-

tezlik resurslarının müddətli (10 il müddətinə) ayrılması, radio-tezliklərin ayrılması haqqında qərarın ləğvi əsaslarının müəyyən olunması nəzərdə tutulub. Həmçinin radiotezliklərdən istifadəyə dair müqavilə şərtlərinin, müqavilənin nümunəvi formasının hüquqi cəhətdən tənzimlənməsi, radiotezliklərin ayrılması haqqında qərar olmadan radiotezliklərdən istifadə etməklə radioelektron vasitələrin layihələndirilməsi, quraşdırılmasının və istismar edilməsinin, habelə istifadəsinə icazə verəqəsi olmadan radioelektron vasitələrin quraşdırılmasının və istismar edilməsinin qadağan edilməsi təklif olunur. Layihəyə əsasən beynəlxalq və ölkə səviyyəli tədbirlərin, o cümlədən idman yarışlarının keçirildiyi müddətdə radiotezlik istifadəçilərinin radiotezlik zolaqlarından istifadə hüququ dövlət təhlükəsizliyi məqsədləri üçün müstəsna hallarda məhdudlaşdırıla bilər. Radiotezliklərin müddətli ayrılmasına keçid ilə əlaqədar olaraq radiotezlik istifadəçilərinə vurulan zərəərə görə kompensasiya ödənilir.

Bildirilib ki, Azərbaycan Respublikasının İnzibati Xətalər Məcəlləsində dəyişiklik edilməsi haqqında qanun layihəsində (birinci oxunuş) təklif edilən dəyişikliklər ölkə ərazisində radiotezliklərdən istifadə üzrə müvafiq qərar və radioelektron vasitələrinin istifadəsinə icazə verəqəsi olmadan radioelektron vasitələrin layihələndirilməsi, quraşdırılması və istismar edilməsinin yolverilməzliyi ilə bağlı tələblərin, habelə müəyyən edilən güc meyarı həddindən artıq olan radio-ötürücülərin xüsusi icazə olmadan əldə edilməsi və idxalının qadağan edilməsinin hüquqi əsasının müəyyən edilməsi məqsədilə hazırlanıb.

Vurğulanıb ki, "Lisensiyalar və icazələr haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanununda dəyişiklik edilməsi barədə qanun layihəsi (birinci oxunuş) isə "Telekommunikasiya haqqında" qanuna uyğun olaraq terminlərin dəqiqləşdirilməsini nəzərdə tutur.

Komitə üzvləri Məzahir Əfəndiyev, Vahid Əhmədov, Məşhur Məmmədov, Elnur Allahverdiyev bir sıra məqamlarla bağlı suallarını səsləndiriblər.

Rəqəmsal inkişaf və nəqliyyat nazirinin müavini Samir Məmmədov, Dövlət Radiotezliklər İdarəsinin rəis müavini, rəis vəzifəsini icra edən İlham Əsədov, idarənin hüquq şöbəsinin müdiri Musa Rəsulov qaldırılan məsələlərə aydınlıq gətiriblər.

Sonra komitə sədri Tahir Mirkişili sonuncu məsələ - Azərbaycan Respublikasının Əmək Məcəlləsində və Vergi Məcəlləsində dəyişiklik edilməsi haqqında qanun layihəsi barədə məlumat verib. Bildirilib ki, bu qanun layihəsi "Sağlamlıq imkanları məhdud şəxslərin təhsili (xüsusi təhsil) haqqında" və "Təhsil haqqında" Azərbaycan Respublikasının qanunlarında dəyişiklik edilməsi barədə" 2022-ci il 13 may tarixli 536-VIQD nömrəli Qanunun tətbiqi və "Sağlamlıq imkanları məhdud şəxslərin təhsili (xüsusi təhsil) haqqında" Qanununun tətbiq edilməsi barədə" Azərbaycan Prezidentinin 2001-ci il 19 iyul tarixli 540 nömrəli Fərmanında dəyişiklik edilməsi haqqında" Prezidentin 2022-ci il 8 iyun tarixli 1711 nömrəli Fərmanının icrası məqsədilə hazırlanıb.

Əmək Məcəlləsinin 118-ci maddəsinin 1-ci hissəsinin "ç" bəndi və 2-ci hissəsinin "c" bəndinin, həmçinin Vergi Məcəlləsinin 102.6.2-ci və 102.6.3-cü maddələrinin ümumi təhsil müəssisələrinin hazırda mövcud olan növlərinə uyğunlaşdırılması aparılıb.

İclasın sonunda gündəliyə daxil edilən 9 məsələnin hamısı Milli Məclisin plenar iclasına tövsiyə olunub.